

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 21Co/7/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2323201563
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Brišková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2323201563.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Briškovej a členiek senátu JUDr. Zlatice Javorovej a JUDr. Bibiány Ťažiarovej v spore žalobkyne: CYRO, s.r.o., Priemyselná zóna 527, Liptovský Mikuláš, IČO: 36 375 829, zastúpenej: Hronček & Partners, s.r.o., Kálov 1, Žilina, IČO: 47 248 327, proti žalovanej: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt C. D. XXX, zastúpenej advokátom: Mgr. Norbert Stanko, Školská 1148/16a, Pata, o určenie neúčinnosti právnych úkonov, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Galanta zo dňa 22. mája 2023 č.k. 26C/39/2023-202, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie **ruší** a **vec vracia** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala uloženia zákazu žalovanej previesť alebo inak scudzíť, založiť, zaťažiť, prenajať, vložiť do majetku obchodnej spoločnosti alebo družstva, použiť na zabezpečenie záväzku, zriadiť právo v prospech tretej osoby, alebo vykonať taký úkon, dôsledkom ktorého by bola zmena vlastníctva vo vzťahu k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX v katastrálnom území D., ako aj na LV XXXX v k.ú. D. a na LV č. XXX v k. ú. D.. Žalobca vo veci samej žalobou inicioval spor o určenie neúčinnosti právnych úkonov, ktorými sú dve darovacie zmluvy o prevode predmetných nehnuteľností, ktorými dlžník E. B. previedol vlastnícke právo k týmto nehnuteľnostiam v prospech žalovanej, ktorá je jeho matkou. Žalobkyňa uzavrela s F. D. G. D.. D. H. F., C. D. XXX kúpne zmluvy, predmetom ktorých boli tri rôzne atrakcie (autodrom, detský kolotoč a horská dráha), za ktoré žalobkyňa uhradila celkovú sumu 495.000,- eur bez DPH. Z dôvodu neustáleho posúvania termínu dodania predmetu kúpnych zmlúv obchodnou spoločnosťou, ktorej konateľom bol E. B., došlo ním k vyhotoveniu ručiteľského vyhlásenia, ktorým sa zaviazal splniť akékoľvek peňažné záväzky obchodnej spoločnosti, vyplývajúce z predmetných kúpnych zmlúv a ich dodatkov (zmluvné strany sa dohodli aj na zmluvných pokutách, ktoré si žalobkyňa uplatnila voči obchodnej spoločnosti, ako aj ručiteľovi E. B., bezvýsledne). Právo žalobkyne z ručiteľského vyhlásenia bolo riadne uplatnené, avšak dlžník E. B. svoje záväzky nesplnil. Obchodná spoločnosť je zrejme v stave úpadku. Žalobkyňa podala tiež trestné oznámenie o spáchaní trestného činu podvodu. Za účelom zmarenia vymoženía nárokov žalobkyne, E. B. nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX a na LV č. XXXX v k. ú. D. previedol na žalovanú (svoju matku) darovacou zmluvou (I.). Uznesením Okresného súdu Galanta zo dňa 28.03.2023 bolo nariadené zabezpečovacie opatrenie, ktorým bolo zriadené záložné právo na rodinný dom a pozemok, zapísané na LV č. XXX k. ú. D. v prospech žalobkyne, na zabezpečenie jej peňažných nárokov vo výške 544.700,- eur. V medziobdobí však na základe ďalšej darovacej zmluvy (I. XXXX/XXXX bol povolený vklad vlastníckeho práva k uvedeným nehnuteľnostiam v prospech žalovanej, v dôsledku čoho katastrálny úrad odmietol zápis skutočností v zmysle súdneho rozhodnutia o zriadení záložného práva v prospech žalobkyne.

2. Podľa odôvodnenia napadnutého rozhodnutia predmetné nehnuteľnosti (prevedené na žalovanú na základe dvoch darovacích zmlúv) boli v zmysle tvrdenia žalobkyne jediným verejne identifikovateľným majetkom dlžníka E. B., ktorými si žalobkyňa mohla zabezpečiť splatné a vymáhateľné pohľadávky. Bola tak nútená domáhať sa určenia odporovateľnosti vyššie označených dvoch právnych úkonov voči žalovanej. Bez nariadenia neodkladného opatrenia neexistuje pre žalovanú žiadne obmedzenie, ktoré by jej bránilo v dispozícii s predmetnými nehnuteľnosťami. Ak by k prevodu vlastníckeho práva žalovanej došlo a súd by určil neúčinnosť právnych úkonov, žalobkyňa by bola nútená podať žalobu na plnenie v zmysle § 42b ods. 4 veta za bodkočiarkou Občianskeho zákonníka. Nie je možné identifikovať žiaden iný majetok žalovanej. Nenariadením neodkladného opatrenia môže dôjsť k zmareniu daného sporu, teda k nezvratnej ujme spočívajúcej v prevode nehnuteľností na tretí subjekt, čím by mohol byť ohrozený výkon rozhodnutia o určenie neúčinnosti právneho úkonu. V dohľadnej dobe pritom nemožno očakávať meritórne súdne rozhodnutie. Prípadný prevod vlastníctva mal by za následok zmenu pasívne legitimovaných osôb, a tým zmarenie prebiehajúceho súdneho konania. Súd prvej inštancie rozhodnutie odôvodnil ust. § 324 ods. 1, 3, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, 2, § 328 ods. 1, § 352 ods. 2 písm. c) CSP (Civilný sporový poriadok zákon č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov). Vecne zdôvodnil, že žalobkyňa sa domáha dočasnej úpravy pomerov, i s poukazom na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/355/2010 zo dňa 24.11.2010 a Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/755/2014 zo dňa 08.07.2014 (ktorými bol vyslovený právny názor, že potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov vyplýva už z potreby zachovania stavu existujúceho v čase uplatnenia práva do skončenia konania vo veci). Teda za skutkového stavu, kedy už bol uplatnený nárok vo veci samej, bolo nariadenie neodkladného opatrenia považované za žiaduce, aby sa zabránilo nežiaducemu vstupu a modifikácii právnych vzťahov. Súd prvej inštancie sa ale s vyššie uvedeným záverom nestotožnil s poukazom na to, že označenými rozhodnutiami nebol viazaný, keď nejde o ustálenú prax najvyšších súdnych autorít. Účinná legislatíva žalobe požadovaný právny účinok nepriznáva. Potreba dočasnej úpravy pomerov by bola podľa názoru súdu prvej inštancie osvedčená najmä v prípade, ak by žalobkyňa tvrdila a relevantným spôsobom preukázala, že žalovaná má v úmysle ohroziť svoje procesné postavenie tým, že vyvíja iniciatívu smerujúcu k prevodu svojho vlastníckeho práva. Žalobkyňa uvedené ani netvrdila. Pokiaľ existenciu hrozby ujmy na svojich právach žalobkyňa odôvodňuje aj správaním sa tretej osoby (ručiteľa a súčasne konateľa dlžníka žalobkyne), ktorý sa mal v prospech žalovanej úmyselne zbavovať svojho majetku, tak v danom spore je žalovaný subjekt odlišný od E. B. (úprava pomerov sa týka žalobkyne a žalovanej). Súd prvej inštancie dodal, že mu nie je zrejmé, akým spôsobom procesné postavenie žalovanej ovplyvní nájom, resp. zaťaženie nehnuteľnosti, ktorého zákazu sa okrem iného žalobkyňa domáhala.

3. Proti tomuto uzneseniu podala včas odvolanie žalobkyňa navrhujúc jeho zmenu, nariadením neodkladného opatrenia v zmysle jej návrhu, alternatívne jeho zrušením a vrátením veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolanie odôvodnila ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) a ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP (napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci). Zákonné ustanovenia neupravujú povinnosť žalobcu konkretizovať, či ide o existenciu ohrozenia exekúcie alebo potrebu dočasnej úpravy pomerov, napriek tomu v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bola výslovne vyjadrená potreba neodkladnej dočasnej úpravy pomerov, ako aj skutočnosti odôvodňujúce obavu z ohrozenia exekúcie. Vykonaním úkonov, obmedzenia ktorých sa žalobkyňa vo vzťahu k žalovanej domáha, dôjde k zmareniu možnosti žalobkyne uspokojiť svoju pohľadávku, keď žalovaná by už nebola vlastníkom nehnuteľností, ktoré by boli postihnuté exekúciou. Potreba dočasnej úpravy pomerov vyplývala z povahy samotnej žaloby, a to z potreby zachovania stavu existujúceho v čase uplatnenia práva do skončenia konania vo veci samej, resp. do výkonu rozhodnutia (na podporu svojej argumentácie žalobkyňa poukázala na vyššie uvedené rozhodnutia Krajského súdu v Trnave a Krajského súdu v Banskej Bystrici). Z povahy odporovacej žaloby je zrejmé, že ak je konkrétny právny úkon voči veriteľovi neúčinný, jeho následky sa prejavujú v tom zmysle, že ako veriteľ sa môže domáhať uspokojenia z predmetu odporovaného úkonu, rovnako ako keby k tomu úkonu nedošlo a išlo by naďalej o majetok dlžníka. Exekvovaný môže byť preto majetok osoby, ktorá je žalovaná z odporovateľného právneho úkonu. Žalobkyňa poukázala aj na uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/270/2009, v zmysle ktorého požiadavku na zákaz nakladania s predmetom vlastníctva treba vzťahovať nielen na samotný záujem previesť vlastnícke právo k nehnuteľnosti, ale aj na také úkony, ktoré by účastníkovi domáhajúcemu sa súdnej ochrany mohli v prípade úspechu jeho požiadavky, spôsobiť aj iné ťažkosti pri reálnom výkone práva, najmä úkony smerujúce k zriadeniu takých práv k nehnuteľnostiam, ktoré by obsah vlastníckeho práva účastníka konania mohli zredukovať na úroveň tzv. holého vlastníctva.

4. Uvedený právny názor je podľa názoru žalobkyne aplikovateľný aj vo vzťahu k určeniu neúčinnosti právnych úkonov, kedy by v prípade zmeny vlastníckeho práva, prípadne uskutočnenia iných úkonov (zaťaženie nehnuteľností, prenajatie, vloženie do majetku obchodnej spoločnosti), došlo v prípade úspechu vo veci samej, k ťažkostiam pri reálnom výkone jej práva (požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku), keďže exekvovaný je majetok osoby, ktorá je žalovaná z odporovateľného právneho úkonu. Fakticky by tým došlo k ohrozeniu uspokojenia pohľadávky veriteľa, pretože vlastníkom nehnuteľnosti by už nebola žalovaná. Žiaden iný majetok žalovanej nie je možné identifikovať. Pohľadávky žalobkyne voči dlžníkovi, resp. ručiteľovi, značne presahujú hodnotu predmetných nehnuteľností. Prípady kedy má neodkladné opatrenie povahu rozhodnutia vo veci samej a možno proti nemu podať dovolanie, sú ojedinelé. Z toho dôvodu nemožno očakávať ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít. Argumentácia súdu prvej inštancie je preto nepostačujúca na zdôvodnenie odklonu od už existujúcej rozhodovacej praxe. K požiadavke súdu prvej inštancie o preukázaní úmyslu žalovanej strany vyvíjať iniciatívu smerujúcu k prevodu vlastníckeho práva, žalobkyňa uviedla, že k inzercii sa žalobkyňa nemusí vedieť ani dopátrať a nie je žiaduce vyčkávať na stav, kedy by už reálne došlo k prevodu nehnuteľností. Inštitút neodkladného opatrenia by tak strácal opodstatnenie, keďže pri prevode nehnuteľností žalobkyňa nemá objektívnu možnosť sa o takejto skutočnosti dozvedieť. Žalobkyňa zdôraznila, že žalovaná je blízka osoba dlžníka resp. ručiteľa, ktorá zjavne koná s rovnakým úmyslom ako sa samotný dlžník resp. ručiteľ, keďže napriek zápisu poznámky v katastri nehnuteľností na príslušných listoch vlastníctva, došlo k prevodu nehnuteľností darovaním z ručiteľa na žalovanú. Existuje preto opodstatnená dôvodná obava, že táto skutočnosť nastane opäť z dôvodu možnosti žalovanej s nehnuteľnosťou voľne nakladať. Na podporu svojej argumentácie žalobkyňa poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13Cob/230/2019 a rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co/44/2015, v zmysle ktorých, ak by sa vyčkávalo na prejavenie úmyslu žalovaného nehnuteľnosti scudziť, mohlo by dôjsť k ďalšiemu prevodu, po realizácii ktorého by sa právne postavenie žalujúcej strany zhoršilo do takej miery, že by bolo otáznе, či sa žalobcovi oplatí uchádzať o konečnú súdnu ochranu. Sledovaný účel tu nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením, ani inými prostriedkami. Samotným prevodom nehnuteľností dlžníka na žalovanú (v čase existencie viacerých pohľadávok, ako aj vedených exekučných konaní) bola sťažená a obmedzená možnosť žalobkyne uspokojiť svoju pohľadávku, boli preto osvedčené skutočnosti ohrozenia práv žalobkyne z právnych vzťahov voči žalovanej.

5. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu navrhla napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť.

6. Odvolací súd podľa § 34 CSP po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie (§ 355 ods. 2 a § 357 písm. d/ CSP), po skonštatovaní, že odvolanie obsahuje zákonom stanovené náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal napadnuté uznesenie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je dôvodné.

7. Neodkladným opatrením sa sleduje procesná ochrana porušeného alebo ohrozeného práva do doby využitia procesných mechanizmov, slúžiacich na realizáciu práva na súdnu ochranu, bez ďalšieho porušovania alebo ohrozovania práva, o ochranu ktorého strana žiada. Neodkladné opatrenie má preto slúžiť k dočasnému zabezpečeniu ochrany ohrozených práv, ak naliehavosť situácie vyžaduje okamžitý zásah súdu.

8. Súd môže nariadiť neodkladné opatrenie v dvoch prípadoch, a to ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo je daná obava, že exekúcia bude ohrozená. Zákonným predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia je však osvedčenie základných skutočností potrebných pre záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia je tiež osvedčenie, že bez okamžitej dočasnej úpravy pomerov, by bolo právo účastníka konania ohrozené.

9. Procesné zabezpečenie (formou neodkladného opatrenia) má vždy nevyhnutne vzťah ku konkrétnemu hmotnoprávnemu nároku, bez ohľadu na druh neodkladného opatrenia, keďže zjavne nedôvodnému alebo neexistujúcemu nároku nemožno poskytnúť ani ochranu prostredníctvom

neodkladného opatrenia. Jeho podstatou je totiž obmedzenie určitých práv a ukladanie subjektívnych povinností rozhodnutím súdu, a to vo vzťahu k slobodným a autonómnym právnym subjektom (porov. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H. Beck, 2016).

10. Posúdenie úspešnosti tohto osvedčenia podlieha špecifickým kritériám typickým pre inštitút neodkladného opatrenia. Bez osvedčenia dôvodnosti chráneného nároku neprichádza nariadenie neodkladného opatrenia do úvahy. Dosiahnutie náležitej miery pravdepodobnosti rozhodujúcich skutočností z hľadiska hmotného a procesného práva legitimizuje vyhovujúci výrok a teda nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia (porov. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H. Beck, 2016).

11. V posudzovanej veci z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie nevyplývalo žiadne posúdenie a vyhodnotenie osvedčenia nároku žalobcu vo veci samej (ktorému sa má poskytnúť procesná ochrana neodkladným opatrením), ako primárneho predpokladu nariadenia neodkladného opatrenia. Bez odôvodnenia tohto zákonného predpokladu rozhodovania súdu o návrhu žalobkyne, chýbal tak argumentačný základ, ktorý by mohol odvolací súd preskúmať.

12. Z charakteru neodkladného opatrenia pritom vyplýva, že pred jeho nariadením súd nevykonáva plnohodnotné dokazovanie a nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie rozhodnutia vo veci samej, pričom pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Neodkladným opatrením sa totiž nepriznáva žiaden nárok a pri jeho nariaďovaní prevláda záujem na rýchlosti rozhodnutia nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení.

13. V rámci konania o nariadenie neodkladného opatrenia je teda rozsah „dokazovania“ (osvedčovania) podstatne zúžený. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodovanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Výsledkom takéhoto postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia pravdepodobné (porov. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/104/2010, 2Cdo/105/2010).

14. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia sa tak posudzuje podľa obsahu návrhu, pripojených listín a skutkových okolností z nich vyplývajúcich.

15. Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (napríklad sp. zn. I. ÚS 265/05) pokiaľ súd dospeje k rozhodnutiu bez toho, aby sa vo svojom rozhodnutí vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre toto rozhodnutie, treba rozhodnutie súdu považovať za arbitrárne, teda za rozporné s článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov) a článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach (oznámenie FMZV č. 209/1992 Zb.). Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu (napríklad sp. zn. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04).

16. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napríklad Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A) treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Požiadavky na riadne odôvodnenie rozhodnutia súdu vo vnútroštátnych podmienkach Slovenskej republiky sú ustanovené v § 220 CSP. Ústavne konformným výkladom ustanovenia § 220 CSP treba dospieť k záveru, že s požiadavkami v ňom uvedenými je v rozpore aj úplný, či čiastočný nedostatok (absencia) dôvodov rozhodnutia. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu. Ak ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (porov. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 410/03).

17. S poukazom na vyššie uvedené, rozhodnutie súdu prvej inštancie nezodpovedalo požiadavkám kladeným na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, v časti posúdenia základného zákonného predpokladu pre nariadenie neodkladného opatrenia, a to hodnoverného osvedčenie nároku vo veci samej.

18. Ďalším základným predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčenie skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo ak je obava z ohrozenia exekúcie. Žalobkyňa opodstatnene namietala v odvolaní nesprávnosť právneho posúdenia uvedeného predpokladu. Skutočnosť, že dlžník žalobkyne (E. B.) previedol vlastnícke právo k nehnuteľnostiam na žalovanú, ktorá prejavila súhlasnú vôľu, napriek poznámke v katastri nehnuteľností, postačujúcim spôsobom osvedčovala potrebu dočasnej úpravy pomerov strán konania, i s prihliadnutím na druh právneho úkonu (darovacej zmluvy ako bezodplatného právneho úkonu). Došlo tým k zmenšeniu majetku a k relevantnému ovplyvneniu majetkových pomerov dlžníka. S uvedeným potom súvisí i hrozba zhoršenia právnej pozície žalobkyne ako veriteľky, že sa jej sťaží alebo viac neoplatí uchádzať sa o konečnú súdnu ochranu, v konaní o odporovacej žalobe.

19. Obava z ohrozenia exekúcie je inak odôvodnená najmä v prípadoch, ak nositeľ hmotnoprávnej povinnosti realizuje faktické alebo právne úkony smerujúce k sťaženiu (alebo úplnému zmareniu) budúcej exekúcie (porov. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H. Beck, 2016). Vyčkávaním na prejavenie úmyslu žalovanej, smerujúceho k nakladaniu s nehnuteľnosťami, by však mohlo dôjsť k ďalšiemu prevodu, v dôsledku ktorého by žalobkyňa musela preukazovať vedomosť nového nadobúdateľa nehnuteľností o odporovateľnom úkone, čo by sťažilo jej procesnú situáciu (veriteľ sa môže domáhať vykonania exekúcie postihnutím toho, čo odporovateľným právne neúčinným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku voči osobe, v prospech ktorej bol právny úkon urobený). Konštatovanie súdu prvej inštancie o neosvedčení potreby dočasnej úpravy pomerov strán konania nebolo tak opodstatnené.

20. Rozhodnutie súdu, ktorým je odporovacej žalobe vyhovené, predstavuje podklad preto, že veriteľ sa môže na základe exekučného titulu, vydaného proti dlžníkovi, domáhať vykonania exekúcie postihnutím toho, čo odporovateľným (právne neúčinným) právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku, a to voči osobe, v prospech ktorej bol právny úkon urobený. Zmenšovanie majetku dlžníka má za následok sťaženie až znemožnenie dosiahnutia uspokojenia pohľadávky veriteľa z majetku, s čím potom súvisí ukrátenie uspokojenia vymáhateľnej pohľadávky veriteľa. Procesná ochrana neodkladným opatrením má pritom len dočasný provizórny charakter, bez vytvorenia nenávratného stavu.

21. Na základe materiálneho posudzovania splnenia predpokladov pre neodkladné opatrenie (ktorým sa zabezpečuje skutočné naplnenie práva na spravodlivé súdne konanie a nachádza správny balans medzi dodržiavaním formálnych pravidiel a zabezpečením prístupu strany k súdu, porov. rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS350/2021, II. ÚS194/2012, III. ÚS2373/2021) je potrebné konštatovať, že nie je nevyhnutné preukazovať konkrétne kroky, ktoré smerujú k prevodu vlastníckeho práva žalovaného subjektu, pretože ďalším prevodom, by došlo k sťaženiu či zhoršeniu postavenia žalobkyne do takej miery, aby sa jej oplátilo uchádzať o konečnú súdnu ochranu v konaní vo veci samej. Už samotné nezaplatenie osvedčeného dlhu, existencia viacerých dlhov a bezodplatný prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam na blízku osobu, napriek poznámke v katastri nehnuteľností, osvedčuje potrebu dočasnej úpravy pomerov.

22. Nepochybne uskutočnením aj iných úkonov (zaťaženie nehnuteľností, prenajatie a pod.) je možné spôsobiť ďalšie ťažkosti pri reálnom výkone práva, ako to dôvodne v odvolaní žalujúca strana ozrejmla.

23. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ a § 391 ods. 1 CSP odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, z dôvodu, že nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ktorý nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, ktoré nenahrádza prvoinštančné konanie.

24. Povinnosťou súdu prvej inštancie tak bude v ďalšom konaní, v intenciách pokynov odvolacieho súdu, posúdiť osvedčenie hmotnoprávneho nároku, ktorému sa má poskytnúť procesná ochrana neodkladným opatrením, pričom osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom

označených dôkazov zisťuje len najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodovanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (pred nariadením neodkladného opatrenia súd nevykonáva plnohodnotné dokazovanie).

25. Pri písomnom vyhotovení súdneho rozhodnutia bude súd prvej inštancie postupovať v súlade s procesnými pravidlami a preskúmateľným spôsobom vyjadri skutkové zistenia a právne závery, na základe ktorých vec posúdil a rozhodol.

26. Svoj právny záver vo vzťahu k zákonným predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia zdôvodní zo zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzali do úvahy a stranám konania poskytnu odpoveď na podstatné a relevantné argumenty, aby riešenie konkrétneho právneho problému bolo jasné a zreteľne dané (porov. rozhodnutia Ústavného súdu napr. sp. zn. II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07).

27. Súd prvej inštancie bude dbať tiež na to, aby odôvodnenie uznesenia bolo presvedčivé s uvedením skutočností, ktoré považoval za osvedčené a ktoré nie, z akých dôkazov vychádzal a ako vec právne posúdil.

28. Podľa § 391 ods. 2 CSP ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

29. Uznesenie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.